

کلیات رساله نور

شعاعها

مؤلف

بديع الزمان سعيد نوري

مترجم:

داود وفايي

نورسی، سعید، ۱۸۷۸ - ۱۹۶۰ م. Said, Nursi

شعاعها/ مؤلف: بدیع الزمان سعید نورسی؛ برگردان: داود وفایی

نشر احسان-۱۳۹۸ ۹۱۰ ص.

شابک: ۱-۳۵۵-۳۴۹-۶۰۰-۹۷۸

یادداشت: کتاب حاضر ترجمه بخشی از مجموعه کتابهای رساله نور است

از کلیات رساله نور. Risale-i Nur

ایمان (اسلام) - جنبه‌های قرآنی - قرآن - بررسی و شناخت - ایمان -

ایمان (اسلام) - جنبه‌های قرآنی - قرآن - بررسی و شناخت - ایمان -

شناسه افزوده رایجی، داود، ۱۳۴۰، مترجم

رده بندی سنگر: ۹۷۸ BP ۸۰۴۲۳۸ ک۹

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۷۹

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۳۶۸

شعاعها / Sorular Şu'alar

✦ مؤلف: بدیع الزمان سعید نورسی

✦ مترجم: داود وفایی

✦ تطبیق با متن اصلی: مراد یوکسل، مصطفی آجار، ارشد شیخ مریان

✦ ویراستار: شایسته حسامی

✦ صفحه آرا: عبدالصمد سعادت‌زاده

✦ ناشر: نشر احسان

✦ نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

✦ چاپخانه: مهارت

✦ تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

✦ شابک: ۱-۳۵۵-۳۴۹-۶۰۰-۹۷۸

✦ قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

شعاع دوم: مربوط به اقسام اعراض (اللَّهُ أَحَدٌ) است که در سه مقام، به بیان و اثبات

سه ثمره، سه مقتضی و سه حجت توحید آن می‌پردازد.

مقام اول: شامل سه ثمره می‌باشد.

نخستین ثمره: اشاره دارد به این که با سرّ وحدت جمال الهی و کمال ربانی

نمود می‌یابد.

ثمره دوم: بیان می‌دارد که با سرّ وحدت، سه کائنات دانسته می‌شود.

ثمره سوم: ناظر به ذی‌شعور و مخصوصاً انسان است.

مقام دوم: دارای سه مقتضی است:

مقتضی اول: افعال حکیمانه و تصرفات بصیرانه‌یی که در عالم هستی مشاهده

می‌گردد توحید را اقتضا می‌کند.

مقتضی دوم: بیان می‌دارد که در وحدت سهولتی در حد وجوب و در شرک

صعوبتی در حد امتناع موجود است.

مقتضی سوم: بیانگر توحید در ماهیت و آفرینش مخلوقات است.

مقام سوم: شامل سه علامت و حجت می‌باشد:

علامت و حجت اول: هر چیزی دارای وحدت و یگانگی است، پس بی‌شک اثر و

صنعت ذات واحدی است.

علامت و حجت دوم: انتظام و انسجام موجود در کائنات حتی بر توحید است.

سؤال: کائنات را حَسَن و جمال و زیبایی و عدالت احاطه کرده است، اما درباره بسیاری از پلیدی‌ها، مصیبت‌ها، بیماری‌ها، بلایا و مرگ‌هایی که می‌بینیم چه می‌گویی؟

علامت و حجت سوم: مَهرهای توحید است که با «لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ» به آن اشاره می‌شود.

خاتمه: اشاره‌ی کوتاه‌ی است در سرّ توحید بر سایر ارکان ایمانی.

حاسبی مفصل:

سؤال: آیات ﴿إِن كُنْتُمْ لَصِيحَّةً وَاحِدَةً﴾، ﴿وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ﴾ نشان می‌دهند که حشر اعجاز در یک آن و بدون صرف زمان وقوع می‌یابد؛ عقل محدود برای قبول آن و امان مثال ملموسی است. پاسخ: در حشر، بازگشت ارواح به اجساد، احیا و انشای اجساد مطرح است.

شعاع سوم: مناجاتی توحیدی است این رساله‌ی مناجات، پایه‌های مهم ایمانی نظیر وجوب وجود، وحدت، احدیت، حشمت، ربوبیت، عظمت قدرت، وسعت رحمت، عمومیت حاکمیت، احاطه‌ی علم و شرف حکمت را درون ایجازی خارق العاده با قطعیت و خلوص و یقین فوق العاده اثبات می‌کنند. اشاره‌اش به حشر و مخصوصاً اشاره‌ی محکم آخر آن بسیار قوی است.

شعاع چهارم: دایر است بر آیه ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾

نخستین مرتبه نوریه حسبیه: آیه‌ی فوق چگونه در سالی عشق به بقا را تسکین می‌دهد.

مرتبه دوم نوریه حسبیه: آیه‌ی فوق عجز و فقر انسان و هجوم حیرتی را تسلی می‌دهد.

مرتبه سوم نوریه حسبیه: اهمیت حقیقی انسانی را که در ظاهر دارای اهمیتی نیست با «نا» در ﴿حَسْبُنَا﴾ توضیح می‌دهد.

مرتبه چهارم نوریه حسبیه: با آیه‌ی حسبیه فوق به نگرانی حاصل از رفتن ظاهری مخلوقات به عدم پاسخ می‌دهد.

مرتبه پنجم نوریه حسبیه: براساس آیه حسبیه فوق با توجه به ذات حی قیوم که حیات را ارزانی کرده به زندگی بنگر.

مرتبه ششم نوریه حسبیه: جمال و زیبایی‌هایی که در مصنوعات دیده می‌شود از آنها نیست بلکه به جمالی مقدس و سرمدی تعلق دارد که خواهان ظهور است و این امر با سه برهان توضیح داده می‌شود.

شعاع ششم: دایر است بر «الْحَيَّاتُ الْمُبَارَكَةُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ...» که در تشهد نماز بیان می‌شود.

سؤال نخست: کلمات مبارک تشهد مکالمه‌ی بی‌ست که در شب معراج میان حضرت نبی و پیامبرش انجام شده؛ حکمت این که در نماز خوانده می‌شود چیست؟

سؤال دوم: تشبیه موجود در صلوات تشهد با قواعد تشبیه تناسب ندارد؛ حکمت تخصیص چند صلوات در تشهد و تکرار آن در هر نماز را توضیح می‌دهد.

شعاع هفتم: رساله آیت کبریا مشاهدات سیاحی است که درباره‌ی آفریدگار خویش از کائنات سؤال می‌کند و شامل یکصد و دو مقام می‌باشد.

مقدمه: دو ورطه را که یقین و اطمینان را در این عصر به لرزه در می‌آورد در قالب چهار مسأله بیان می‌کند:

مسأله نخست: در مسائل عمومی، نفی در مقابل اثبات ارزشی ندارد.

مسأله دوم: در هر مسأله‌ی، سخن اهل فن آن مسأله است.

خلاصه: اعتقاد کفر آمیز دو قسم است:

قسم اول: عدم قبول

قسم دوم: قبول عدم

اولین مرتبه مقام نخست: در مورد شهادت سماوات است.

دومین مرتبه مقام نخست: در مورد فضا، ابر، باد، باران، رعد و برق و هوا می‌باشد.

سومین مرتبه مقام نخست: در مورد کره زمین و صفحات‌اش می‌باشد.

چهارمین مرتبه مقام نخست: در مورد دریاها و رودخانه‌های بزرگ است.

پنجمین مرتبه مقام نخست: در مورد کوه‌ها و صحراهاست.

ششمین مرتبه مقام نخست: در مورد درختان و گیاهان می‌باشد.

هفتمین مرتبه مقام نخست: در مورد طیور و حیوانات است.

هشتمین مرتبه مقام نخست: در مورد پیامبران است.

نهمین مرتبه مقام نخست: در مورد علماست.

دهمین مرتبه مقام نخست: در مورد مرشدان قدسی که در تکیه‌ها و خانقاه‌ها مشغول عبادت می‌باشند.

یازدهمین مرتبه مقام نخست: در مورد فرشتگان است.

دوازدهمین و سیزدهمین مرتبه مقام نخست: در مورد عقل‌های منور و قابله‌ها، نورانی و سلیم است.

چهاردهمین مرتبه مقام نخست: در مورد عالم غیب و وحی و الهام می‌باشد.

شانزدهمین مرتبه مقام اول: در مورد محمد عربی علیه الصلوة والسلام می‌باشد.

هفدهمین مرتبه مقام اول: در مورد قرآن معجز بیان می‌باشد.

هجدهمین مرتبه مقام اول: در مورد هیأت مجموعه کائنات است.

حقیقت اول: با حدوث و امکان مرتب است.

حقیقت دوم: مربوط به حقیقت تعاون و موجود در کائنات می‌باشد.

نوزدهمین مرتبه مقام نخست: جناب حق را باید از خود او پرسید.

باب دوم: درباره براهین توحیدی است.

حقیقت اول: الوهیت مطلق

حقیقت دوم: ربوبیت مطلق

حقیقت سوم: کمالات

حقیقت چهارم: حاکمیت

سیاح ما پنج حقیقت محیط را که بر عالم هستی استیلا یافته‌اند در منزل دوم مشاهده نمود.

حقیقت اول: حقیقت کبریا و عظمت

حقیقت دوم: ظهور افعال ربانی به صورت اطلاق و احاطه و بی‌کرانگی است که

تصرفات آن در کائنات مشاهده می‌شود.

حقیقت سوم: ایجاد موجودات به ویژه نباتات و حیوانات، با کثرت مطلق و نظم مطلق در عین سرعت مطلق، نیز آفرینش آن‌ها در غایت حسن صنعت، مهارت، اتقان و نظم در عین سهولت مطلق، و ارزشمندی و امتیاز کامل در عین فراوانی مطلق و اختلاط مطلق.

حقیقت چهارم: بسیاری از علایم وحدت در آفریدگان، مانند وجود و ظهور موجودات، همراهی و اتحادی در درون هم و . . . به صورت کاملاً بدیهی خبر از توحید می‌دهند.

حقیقت پنجم:

چهار حقیقت برگ در برگ در منزل سوم:

حقیقت اول: توحید

حقیقت دوم: رعنائات

حقیقت سوم: بریت اداره

حقیقت چهارم: رعنائات و رعنائات

شعاع نهم: فواید و نتایج عقیده‌ی حشر را بیان می‌کند.

نقطه اول: به چهار دلیل از میان صدها دلیل مبنی بر این که ایمان به آخرت بنیادی‌ترین اساس زندگی اجتماعی و فردی انسان و پایه‌ی کمالات و خوشبختی اوست، اشاره دارد.

دلیل اول: فایده‌ی عقیده حشر برای کودکان

دلیل دوم: فایده‌ی عقیده حشر برای سالخوردگان

دلیل سوم: فایده‌ی عقیده حشر برای جوانان

دلیل چهارم: فایده‌ی عقیده حشر برای خانواده

نقطه دوم: همه‌ی دلایل نبوت و براهین حقانیت حضرت محمد علیه الصلاة والسلام همگی بر تحقق حقیقت حشر گواهی می‌دهند.

شعاع یازدهم: ثمره‌ی از زندان دنیوی که شامل یازده مسأله است.

مسأله نخست: آفریدگاران سرمایه زندگانی بیست و چهار ساعته‌ی شبانه روز را به ما احسان می‌کند تا به کمک آن هر چه برای حیات دنیوی و اخروی لازم است تأمین گردد.

مسأله دوم: مرگ چنان قطعی و آشکار است که به شب شدن روز و فرا رسیدن زمستان پس از پاییز می ماند و به یقین با آن مواجه خواهیم شد.

مسأله سوم: وکیل اهل ضلالت: ما دوست داریم همه نوع لذت حیات را بچشیم و به دیگران بچشانیم، با ما کاری نداشته باش.

مسأله چهارم: درباره این جنگ هولناک جهانی که کره زمین را به هرج و مرج کشانده چیزی نمی پرسی و کنجکاوی نشان نمی دهی.

مسأله پنجم: دوران جوانی بی تردید سپری خواهد شد.

مسأله ششم: در کاستامونو عده‌یی از دانش آموزان دبیرستان نزد من آمدند و گفتند: «خانم ما را به ما بشناسان، معلممان درباره خدا چیزی نمی گویند.»

مسأله هفتم: آخرت ما را ابتدا از پروردگاری که می شناسیم، سپس از پیامبران، بعد قرآن، بعد پیر بابران، کتاب‌های مقدس و آن گاه از فرشتگان سپس از کائنات خواهیم پرسید.

خلاصه‌یی از مسأله هشتم: فواید نتایجی که براساس ایمان به آخرت موجب سعادت اخروی و دنیوی می گردد، به طور خلاصه بیان می شود.

مسأله نهم: چرا کسی که یکی از حقایق جزئی ایمانی را انکار کند کافر می شود و کسی که آن را قبول نداشته باشد مسلمان نیست؟ این در حالی است که لازم است ایمان به خدا و آخرت هم چون خوردن آن خلعت و تاریکی را از میان بردارد؛ هم چنین چرا کسی که رکن و حقیقتی ایمان را انکار کند مرتد می شود، و دچار کفر مطلق می گردد و کسی که آن را قبول نکردن از اسلام خارج خواهد شد؟ در حالی که اگر همان فرد ارکان دیگر ایمانی را باور داشته باشد باید او را از کفر مطلق نجات دهد.

مسأله دهم: پاسخی ست محکم به اعتراضات مربوط به تکرارهای موجود در قرآن.

مسأله یازدهم: حکمت خلقت ملائکه و فواید ایمان به آن.

خاتمه: یکی از معجزات غیبی و آشکار سوره ﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴾ را نشان می دهد.

لاحقه‌یی بر حاشیه‌ی مسأله یازدهم: معجزات غیبی عبارات پایانی آیه الکرسی.

شعاع دوازدهم: بخش‌هایی از دفاعیات دادگاه دنیزلی و نمونه‌هایی از نامه‌های بدیع الزمان برای طلبه‌هایش و هم‌چنین برای دادگاه جهت دفاع.

شعاع سیزدهم: نامه‌هایی نورانی و به غایت ارزشمند که استاد برای طلبه‌هایش فرستاده، و هم‌چنین نامه‌هایی که بیانگر مسلک و مشرب استاد می‌باشد.

شعاع چهاردهم: مدافعات استاد در دادگاه شهر آفیون، جدول خطا و صواب حاضر شده در برابر خطاهای دادگاه و دفاعیات طلبه‌های نور در دادگاه آفیون می‌باشد.

شعاع پنجم: مطالبی درباره‌ی «سد ذوالقرنین»، «یاجوج و ماجوج»، «مهدی»، «عیسی مسیح»، «دجال» و «سفیان» و سایر علامات قیامت و بیست و سه مسأله‌ی دیگر از جمله: «در آخر الزمان کسی باقی نمی‌ماند که الله بگوید.» و «حکایت قاضی و صحیح آمده است: «عیسی علیه السلام دجال بزرگ را می‌کشد.»

شعاع پانزدهم: الحنة زهرا شامل دو مقام است:

مقام اول: شامل سه قسم است:

قسم اول: بر حجت و جرد در یازده کلمه‌ی جمله «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ...» اشاره دارد.

قسم دوم: چکیده مختصر فاتح شریفه

قسم سوم: مربوط به شهادت «مُرْمَدًا زَنُوقًا لِلَّهِ» می‌باشد.

مقام دوم: به مانند شعاع هفتم که آیه الکرامه در یک سیاحت خیالی درباره‌ی شناخت خداوند متعال می‌باشد.

- بحث در مورد حکمت گفتن «التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَةُ السَّلَامُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ» به جای

سلام در شب معراج محمدی عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام

- بحث در مورد علم الهی در قالب پانزده دلیل

- بحث در مورد اراده‌ی الهی

- دلایل قدرت الهی را در نه مرتبه بیان می‌کند.

- چرا رساله نور در مصاف با این همه معارض و فیلسوف معاند و اهل ضلالت

شکست نمی‌خورد؟

شعاع اول: توضیح سی و سه آیه که بر رساله نور دلالت دارد.

شعاع هشتم: اشاره به سراج النور در قصیده‌ی جلجلوتیه‌ی حضرت علی علیه السلام

باب دوم از لمعه بیست و نهم: نه نقطه از فواید و انوار بی‌نهایت ایمان که موجب گفتن «الْحَمْدُ لِلَّهِ» توسط انسان‌ها می‌شود بیان خواهد شد.

الدّاعی

www.ketab.ir